

Instituut voor Publieke Waarden

Zutphenseweg 37 - 7211 EA - EEFDE

Factsheet en lessons learned

De geleerde lessen en resultaten van het project 100% ambitie

Inleiding

Op 1 juli 2021 startte het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren.¹ Een van de deelprojecten is de 100% ambitie: jongeren mogen nooit langer dan drie maanden verblijven in de maatschappelijke opvang. Het Instituut voor Publieke waarden (IPW) mocht gezamenlijk met 14 deelnemende gemeenten (Alkmaar, Almere, Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Dordrecht, Enschede, Groningen, Haarlem, Leiden, Maastricht, Purmerend, Rotterdam en Utrecht) en VWS vormgeven aan nieuwe standaarden. Om tot nieuwe standaarden te komen voert het IPW actieonderzoek uit. Actieonderzoek is op basis van individuele casuïstiek rode draden te ontdekken van belemmeringen, per casus en *overall* oplossingen te identificeren en realiseren. Om hier grensverleggend invulling aan te geven heeft Kansfonds het IPW 700.000 euro ter beschikking gesteld. Het geld is bestemd als bureaucratievrijgeld met als doel het perspectief van de dak- en thuisloze jongeren te realiseren.

Factsheet

¹ Zie ook: [website Actieprogramma Dak- en thuisloze Jongeren van VWS](#)

Het oorspronkelijke doel was om met het door Kansfonds beschikbaar gestelde bureaucratievrijgeld 70 jongeren te helpen. Met dus een gemiddeld beschikbaar bedrag van 10.000 euro per jongere. Het is de 14 gemeenten, VWS en het IPW uiteindelijk gelukt om met de Doorbraakmethode 161 jongeren (stand per 31-10-21) te helpen. Voor de jongeren is 620.000 euro ingezet, wat neerkomt op gemiddeld 3.850 euro per jongere. Een aanzienlijk lager bedrag dan vooraf ingeschat als benodigd. Met het geld is voornamelijk ingezet op **bestaanszekerheid** (leefgeld, schulden en woonoplossingen). In enkele gevallen is geld van Kansfonds ook ingezet voor opleidingen en andere zaken als parkeerkosten, een rijbewijs, kleding e.d.

Door de inzet van het bureaucratievrijgeld werd snelheid gerealiseerd en stonden lang durende en complexe aanvraagprocedures niet in de weg. Ook werd vanuit het perspectief van de jongeren gehandeld, simpel vanwege het feit dat er niet aanbodgericht hoefde te worden gedacht. Veel jongeren maken het nu beter dan in de situatie waarin ze werden aangetroffen.

Gemeenten werden door het beschikbaar gestelde geld van Kansfonds zelf ook **creatiever en oplossingsgericht**. De attitude die ontstond was: 'Het kan toch niet waar zijn dat wij dit niet kunnen regelen?'. Naast de 161 met het geld van Kansfonds geholpen jongeren, zijn er naar grove telling ongeveer evenveel jongeren door de 14 gemeenten zelf geholpen zonder de inzet van het bureaucratievrijgeld van het Kansfonds. Een mooi resultaat!

Professionals hebben met de Doorbraakmethode en het bureaucratievrijgeld **handelingsperspectief** ontwikkeld en voor de jongeren hun **perspectief** gerealiseerd. Het is een feit dat de gekozen oplossingen ook voor de B.V. Nederland goedkoper zijn. De 161 gekozen oplossingen leiden tot een **positieve maatschappelijke kosten-batenanalyse** van per saldo 4.588.500 euro, wat gemiddeld neerkomt op 28.500 per oplossing per jongere t.o.v. het huidige en/of dreigende scenario. Deze besparing komt vooral ten goede aan de Jeugdwet, Wmo en een klein deel Zorgverzekeringswet. De kosten worden met name gemaakt in de Participatiewet en de gemeentelijke schulphulpverlening. Het belangrijkste is uiteraard niet de financiële besparing, maar het feit dat het perspectief van de jongeren gerealiseerd wordt doordat de professional handelingsperspectief heeft.

Lessons learned

- De vier zorgwetten (Wlz, Wmo, Jeugdwet en Zvw) **zitten niet in de weg**;
- **Wie er binnen de vier wetten betaalt** (Zorgverzekeraar, Zorgkantoor of gemeenten) **wél**. Overbruggingsprocedure VWS als oplossing;
- Professionals hebben **handelingsperspectief** nodig en willen mens mogen zijn, de Doorbraakmethode geeft ze dit. Crisisoplossingen of onderdelen daarvan eerder inzetten werkt.;
- Bij jongeren is **snelheid** nodig, als je in gesprek bent, moet de oplossing snel komen;
- **Doorbraakbudget** (Kansfonds) faciliteert de snelheid, later kan dit verantwoord worden in vooral de Participatiewet en wgs;
- Jongeren hebben vaak een **netwerk**, maar dit wordt niet gebruikt/ingezet of volledig opgebrand in korte tijd;
- **Woonoplossingen zijn mogelijk**, ook met private partijen, zelfs in de randstad;
- Alleen een **briefadres** is niet de oplossing, ook de (fysieke) **begeleiding** erbij maakt dat het werkt;

Grensverleggende oplossingen voor deze *lessons learned* zijn opgenomen in het eindproduct: de Out of the box-box.